

Wyrok z dnia 18 stycznia 2012 r.

II UK 168/11

Pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej III grupy na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: z 2004 r. Dz.U. Nr 8, poz. 67 ze zm.) nie wyłącza prawa ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Jolanta Strusińska-Żukowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2012 r. sprawy z wniosku Karola C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w L. o zasiłek chorobowy, na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 30 grudnia 2010 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w L. w trzech decyzjach z 13 sierpnia 2010 r. zobowiązał ubezpieczonego Karola C. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, tj.: (-) zasiłku chorobowego w kwocie 7.322,89 zł za okres od 1 grudnia 2008 r. do 28 maja 2009 r. oraz odsetek w kwocie 1.343,53 zł.; (-) zasiłku chorobowego

wego w kwocie 5.164,26 zł za okres od 8 marca 2010 r. do 7 lipca 2010 r. oraz odsetek w kwocie 151,09 zł i (-) świadczenia rehabilitacyjnego w kwocie 3.222,00 zł za okres od 8 kwietnia 2008 r. do 6 lipca 2008 r. oraz odsetek w kwocie 893,87 zł. Jednocześnie decyzją z 17 sierpnia 2010 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za dalszy okres, tj. od 8 lipca do 16 sierpnia 2010 r. W uzasadnieniu tych decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczony w oświadczeniach składanych organowi rentowemu wskazywał, że nie ma prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, przez co zataił fakt posiadania uprawnień do policyjnej renty inwalidzkiej.

Rozpoznając odwołania od wymienionych decyzji Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy ustalił, że ubezpieczony ma 51 lat. Od 8 lipca 1981 r. do 9 kwietnia 1996 r. pełnił służbę w Policji. W związku z chorobą ubezpieczony został uznany za całkowicie niezdolnego do służby w Policji. Okręgowa Komisja Lekarska przy Zarządzie Służby Zdrowia MSW w K. w orzeczeniu z 14 sierpnia 1996 r. uznała, że jego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą w Policji i zaliczyła go do III grupy inwalidów, wskazując, że jest on zdolny do pracy poza Policją. Od 10 kwietnia 1996 r. Karol C. pobiera policyjną rentę inwalidzką wypłacaną przez Zakład Emerytalno - Rentowy MSWiA, wynoszącą 1.020,30 zł brutto. Kolejnymi orzeczeniami komisje lekarskie MSW potwierdziły posiadaną przez niego III grupę inwalidzką, wynikającą z jego całkowitej niezdolności do służby w Policji i zdolności do pracy poza Policją. Od 1 stycznia 2002 r. Karol C. był zatrudniony w D. Urzędzie Wojewódzkim w W. w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z ustaniem zatrudnienia pracodawca ubezpieczonego przesłał organowi rentowemu dokumentację w sprawie kontynuowania wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego, którą organ przejął od 8 kwietnia 2008 r. i kontynuował do 6 lipca 2008 r. W oświadczeniu z 18 kwietnia 2008 r. ubezpieczony wskazał, że nie ma uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Od 16 października do 30 listopada 2008 r. Karol C. był zatrudniony w M.P. Sp. z o.o. z siedzibą w W. w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie zatrudnienia stał się niezdolny do pracy od 28 listopada 2008 r. Za okres niezdolności do pracy od 28 do 30 listopada 2008 r. wynagrodzenie wypłacił ubezpieczonemu pracodawca. Następnie wypłatę zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia przejął organ rentowy i zasiłek wypłacał do 28 maja 2009 r. W dniu 8 grudnia 2008 r. Karol C. złożył w ZUS oświadczenie, z którego wynikało, że w lipcu 2008 r. ubiegał się o przyznanie świadczenia rentowego z ubezpieczenia pracowniczego. W dniu 12 stycznia 2009 r.

ubezpieczony przedłożył organowi rentowemu decyzję z 23 września 2009 r. [...], mocą której ZUS odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Od 19 sierpnia 2009 r. do 28 lutego 2010 r. Karol C. był zatrudniony w M.P. Sp. z o.o. z siedzibą w W. w pełnym wymiarze czasu pracy. Po ustaniu zatrudnienia ubezpieczony był niezdolny do pracy od 8 marca do 7 lipca 2010 r. W dniu 12 marca 2010 r. Karol C. przedłożył organowi rentowemu oświadczenie o braku prawa do emerytury - renty z tytułu niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu Rejonowego, z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm., powoływanej dalej jako „ustawa zasiłkowa” lub „ustawa”), zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, a także z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Przepis ten - na podstawie art. 22 ustawy - stosuje się odpowiednio do świadczenia rehabilitacyjnego. Sąd wskazał, że art. 13 ust. 1 ustawy, który wymienia enumeratywnie sytuacje, w których zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego w sytuacji, gdy niezdolność do pracy powstała w trakcie trwania lub po ustaniu ubezpieczenia, nie wskazuje wśród nich prawa do policyjnej renty inwalidzkiej. Utożsamianie policyjnej renty inwalidzkiej z rentą z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy, jest nieuprawnione. Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8 poz. 67 ze zm., powoływanej dalej, jako „ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”), renta inwalidzka przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu: w czasie pełnienia służby albo w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie albo w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo choroby

powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby. Ustawa ta ustala trzy grupy inwalidztwa funkcjonariuszy całkowicie niezdolnych do służby: I grupę - obejmującą całkowicie niezdolnych do pracy, II grupę - obejmującą częściowo niezdolnych do pracy i III grupę - obejmującą zdolnych do pracy (art. 20 ust. 1). Wskazana renta inwalidzka jest zatem rentą z tytułu całkowitej niezdolności do służby, a nie z tytułu niezdolności do pracy. Oba te rodzaje niezdolności ustawa wyraźnie rozdziela. W tej sytuacji inwalida policyjny III grupy jest całkowicie niezdolny do służby, ale jest zdolny do pracy poza służbą, co dotyczy Karola C., który od 14 lat (z przerwami) pracuje poza służbą i z tego tytułu odprowadza należne składki. Dokonywanie rozszerzającej wykładni art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, jaką przeprowadził w niniejszej sprawie organ rentowy, jest zatem nieuprawnione. Bezzasadny - w ocenie Sądu - jest także zarzut organu rentowego, że ubezpieczony w oświadczeniach składanych przed ZUS zataił, że pobiera rentę inwalidzką z MSWiA. W przeciwieństwie do druku ZUS Rp-IR (wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy), w którym znajduje się rubryka na wpis oświadczenia, że ubezpieczony zgłaszał poprzednio wnioski o emeryturę lub rentę do Zakładu Emerytalno - Rentowego MSWiA, w druku ZUS Z-10, dotyczącym oświadczenia w związku z roszczeniem o zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, nie ma miejsca na wpis oświadczenia o pobieraniu renty inwalidzkiej z MSWiA. Bezzasadne jest więc twierdzenie organu rentowego, że Karol C. w oświadczeniach ZUS Z-10 podał nieprawdę.

Z tych względów Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 27 października 2010 r. zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że uznał, iż Karol C. nie ma obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (wraz z odsetkami) w postaci zasiłków chorobowych i świadczenia rehabilitacyjnego w kwotach i za okresy wskazane w decyzjach oraz przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 8 lipca do 16 sierpnia 2010 r.

Sąd Okręgowy wyrokiem zaskarżonym rozpoznawaną skargą kasacyjną oddalił apelację organu rentowego od powyższego wyroku Sądu pierwszej instancji, uznając przedstawione w niej zarzuty za bezpodstawne. Sąd, dzieląc ustalenia i oceny prawne Sądu Rejonowego, dodał, że przepisy ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Skoro więc art. 13 ustawy zasiłkowej wylicza enumeratywnie sytuacje, w których dana osoba zostaje pozbawiona zasiłku chorobowego (a w związku z art. 22 tej ustawy, także świadczenia rehabilitacyjnego), w tym pobieranie renty z tytułu niezdolności do pracy, a ubezpieczony pobierał policyj-

ną rentę inwalidzką III grupy, będąc zdolny do pracy poza służbą, to nie można uznać, że był niezdolny do pracy i z tego tytułu pobierał rentę. Sąd zakwestionował również twierdzenie skarżącego, że druk Z - 10 nie określa z jakiego rodzaju rentą mamy do czynienia, wskazując, że punkt 2 tego druku wyraźnie wymienia jedynie świadczenie w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy, a nie innej, jak np. renty inwalidzkiej policyjnej.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego pełnomocnik organu rentowego zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj.: (I) art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 22 ustawy zasiłkowej, przez błędne przyjęcie, że powód jest zwolniony od zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego i zasiłku chorobowego, a w konsekwencji ma prawo do zasiłku chorobowego za dalszy okres od 8 lipca do 16 sierpnia 2010 r.; (II) art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, przez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przepis ten dotyczy tylko pobierania pracowniczego świadczenia emerytalnego i rentowego, a nie dotyczy także renty z tytułu niezdolności do służby w policji, z czego wynika także niewłaściwe zastosowanie tego przepisu, przez przyjęcie, że ubezpieczony nabył prawo do spornych świadczeń. W zakresie podstawy naruszenia przepisów postępowania skarżący zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., mające istotny wpływ na ocenę sprawy i jej przebieg, przez uznanie, że pobieranie renty policyjnej pozwala na pobieranie zasiłku chorobowego w trybie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej.

Skarżący wniósł o: (-) uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie odwołania wnioskodawcy, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy, (-) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym i w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji według norm przepisanych, (-) „zobowiązanie wnioskodawcy do zwrotu świadczeń wypłaconych wnioskodawcy na podstawie prawomocnego wyroku Sądu pierwszej instancji w przypadku uznania zasadności skargi kasacyjnej”.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że art. 13 ustawy zasiłkowej obejmuje wszystkie okoliczności, w których nie dochodzi do spełnienia się ryzyka ubezpieczenia. Wspólną ich cechą jest istnienie źródeł dochodów z ubezpieczenia społecznego (emerytura lub renta z tytułu niezdolności do pracy), z Funduszu Pracy (zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek lub świadczenie przedemerytalne), bądź z własnej kontynuo-

wanej lub podjętej działalności zarobkowej. Wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia w tych przypadkach byłaby sprzeczna z *ratio legis* art. 13 ustawy, polegającym na dostarczeniu środków utrzymania ubezpieczonemu, który z powodu ustania pracy zarobkowej traci dotychczasowe dochody, a choroba przeszkadza mu w znalezieniu i podjęciu nowej pracy i nowego źródła dochodów. Wspólną cechą wszystkich przyczyn wyłączenia prawa do zasiłku jest więc to, że dotyczą one sytuacji, gdy osoba niezdolna do pracy ma inne źródło dochodu. Zdaniem pełnomocnika organu rentowego, takim dochodem dla wnioskodawcy była renta wypłacana przez MSWiA, a art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej ma niewątpliwie zastosowanie do ubezpieczonego pobierającego taką rentę. W tej sytuacji niewskazanie przez ubezpieczonego w formularzu Z-10 informacji o pobieraniu przez niego renty policyjnej wprowadziło organ rentowy w błąd i spowodowało wypłacenie nienależnych mu świadczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest nieuzasadniona. W zakresie podstawy naruszenia przepisów postępowania skarżący ogranicza się do zarzutu obrazy art. 233 § 1 k.p.c., który jako przepis niewątpliwie dotyczący oceny dowodów, nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). Co więcej, pełnomocnik organu rentowego naruszenie tego przepisu wiąże z uznaniem przez Sąd Okręgowy, że pobieranie renty z MSWiA pozwala na pobieranie zasiłku chorobowego, co zupełnie nie mieści się w zakresie normowania art. 233 § 1 k.p.c.

W rezultacie, dla oceny kasacyjnych zarzutów obrazy prawa materialnego miarodajne są ustalenia stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zarzuty te są również nieuzasadnione.

Należy przypomnieć, że stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Tytułem tego ubezpieczenia jest zatrudnienie lub inna działalność, których podjęcie rodzi obowiązek ubezpieczenia chorobowego lub uprawnienie do objęcia tym ubezpieczeniem na zasadach dobrowolności w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 3 ustawy). Świadczenie to przysługuje także osobie, która stała się niezdolna do pracy już po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność ta trwała

bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała w czasie określonym w art. 7 pkt 1 i 2 ustawy. Jednakże art. 13 ustawy zasiłkowej, którego wykładnia przyjęta przez Sąd Okręgowy jest zasadniczym przedmiotem zarzutów skargi kasacyjnej, stanowi w ustępie pierwszym, że zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy: 1) ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy; 2) kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby; 3) nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1; 4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego; 5) podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu rolników określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Poza tym, zgodnie z art. 13 ust. 2, zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego.

Z powyższej regulacji wynika, że prawo do zasiłku po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie przysługuje podmiotom objętym zakresem jej stosowania jedynie we wskazanych w niej przypadkach, w tym w przypadku gdy ubezpieczony ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, a nie innej renty. Należy w związku z tym wskazać, że rentą z tytułu niezdolności do pracy jest renta z tytułu niezdolności do pracy w rozumieniu art. 3 pkt 2 oraz art. 57, 57a i 60 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.). Renty te zostały wprost określone przez ustawodawcę jako „renta z tytułu niezdolności do pracy”. Natomiast renta III grupy przysługująca funkcjonariuszowi Policji na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przysługuje, co zostało wprost przez ustawo-

dawcę wysłowione, osobom zdolnym do pracy oraz została określona jako „policyjna renta inwalidzka” (art. 2 pkt 1 lit. b). Rozszerzająca wykładnia art. 13 ustawy jest niedopuszczalna już z tego względu, że mogłaby prowadzić do pozbawienia uprawnionego prawa wynikającego z literalnego jej brzmienia. W tej sytuacji jasno wyrażona wola ustawodawcy, zgodnie z którą zasiłek nie przysługuje osobie, która ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, oznacza, że zasiłek ten przysługuje w przypadku renty przysługującej z innego tytułu.

Wbrew twierdzeniu pełnomocnika skarżącego, jego sugestia, że art. 13 ustawy obejmuje wszystkie sytuacje, gdy osoba niezdolna do pracy ma inne źródło dochodu, nie znajduje potwierdzenia w poglądach wyrażonych przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/01 (OSNAPiUS 2002. nr 1, poz. 18). Przeciwnie, jak stwierdził Sąd Najwyższy, świadczenia z ubezpieczenia chorobowego przysługują bez względu na sytuację majątkową uprawnionych, co odnosi się wprost do zasiłku chorobowego z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu ubezpieczenia. Z tych względów zarzuty naruszenia art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, a także art. 22 tej ustawy (który negatywne przesłanki uzyskania zasiłku chorobowego wskazane w art. 13 ust. 1 nakazuje odnosić odpowiednio do prawa do świadczenia rehabilitacyjnego), okazały się bezpodstawne. Należy więc uznać, że pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej III grupy na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy nie wyłącza prawa ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 22 ustawy zasiłkowej).

Wobec powyższego rozpoznawanie zarzutu naruszenia art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) jest bezprzedmiotowe. Jedynie na marginesie należy wskazać, że zarzut ten został przedstawiony w sposób uniemożliwiający ocenę jego zasadności. Przepis art. 84 ustawy systemowej określa w jedenastu ustępach różne kwestie dotyczące zasad zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczeń przez osobę, która pobrała takie świadczenie. Tymczasem pełnomocnik skarżącego powołał w podstawie naruszenia prawa całą tę rozbudowaną regulację. Przedmiotu zarzutów nie sprecyzował także w uzasadnieniu podstaw skargi, gdzie artykułu 84 rozważanej ustawy w ogóle nie powołał. W związku z tym należy przypomnieć, że spełnienie wymagania przytoczenia pod-

staw kasacyjnych i ich uzasadnienia, nałożonego na pełnomocnika skarżącego w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., polega na tym, że powinien on wskazać, na której z przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. podstaw kasacyjnych opiera skargę kasacyjną, następnie przytoczyć, oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy, naruszone przepisy prawa i wyjaśnić, na czym ich naruszenie polega, oraz wykazać, że naruszenie przepisów postępowania mogło mieć wpływ na wynik sprawy (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, Lex nr 424365). Żadne z tych podstawowych wymagań nie zostało przez stronę skarżącą odnośnie do zarzutu naruszenia art. 84 ustawy systemowej spełnione. Należy też dodać, że zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia i w granicach jej podstaw. Także z tego unormowania wynika konieczność wskazania przez skarżącego przepisu, którego naruszenie zarzuca, w sposób pozwalający na jego jednoznaczną identyfikację. Bez takiego wskazania Sąd Najwyższy nie ma możliwości i kompetencji do oceny naruszenia, bo nie może się domyślać, co w istocie zarzuca skarżący.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====